

Nota investerings- en afschrijvingsbeleid

Gemeente Goirle

2012

	bladzijde
Inhoudsopgave	3
Samenvatting	5
1. Inleiding	7
2. Begrippenkader	8
3. Wettelijk kader voor balanspresentatie en toe te passen waarderingsgrondslagen	11
4. Waardering van activa	12
4.1 Inleiding	12
4.2 Activering investeringen	12
4.3 Waarderingsgrondslagen	12
4.4 Vaststelling financiële waarde	13
4.5 Afwaardering activa	14
4.6 Desinvesteren	14
4.7 Ondergrens	14
4.8 Stille reserves	14
5. Investerings	15
5.1 Definitie	15
5.2 Investeringsplanning	15
5.3 Soorten investeringen	16
6. Afschrijvingen	19
6.1 Inleiding	19
6.2 Wettelijk kader	19
6.3 Levensduur	19
6.4 Methode van afschrijving	20
6.5 Extra afschrijven	20
6.6 Restwaarde	21
6.7 Afschrijven op grond	22
6.8 Toerekeningsbeginsel	22
6.9 Componentenbenadering	23
6.10 Buitengebruikstelling	24
7 Rente	25
7.1 Inleiding	25
7.2 Renteomslag	25
7.3 Vast percentage	25
7.4 Toepassing bij de gemeente Goirle	25

8 Kapitaallasten in begroting en rekening	26
8.1 Inleiding	26
8.2 Kapitaallasten in begroting	26
8.3 Kapitaallasten in rekening	26
 Bijlage:	 28
Bijlage 1. Richtlijnen commissie BBV	30
Bijlage 2. Toepassing uniforme afschrijvingstermijnen	32
Bijlage 3. Afschrijvingstabel	36

Samenvatting / voorstel

In de nota investerings- en afschrijvingsbeleid worden kaders meegegeven over de wijze waarop vaste activa wordt gewaardeerd en afgeschreven. In het vervolg van deze nota gaan we hier verder op in.

De doelstelling van deze nota is het beleid en vastlegging van uniforme regels vastgelegd voor:

- waardering van activa
- investeringen
- afschrijvingen
- kapitaallasten

Op deze manier wordt er gekomen tot een duidelijk activabeleid en inzicht in de financiële positie en de resultaten van de gemeente. Een eenmaal gekozen benadering (bestendige gedragslijn) mag niet zonder meer gewijzigd worden. Deze nota investerings- en afschrijvingsbeleid betreft slechts enkele aanpassingen op basis van actuele ontwikkelingen en deze zijn:

- Wijziging wetgeving van besluit comptabiliteitsvoorschriften naar Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BVV).
- Niet meer mogen activeren van tekorten.
- Het aanpassen van de afschrijvingen aan de regels die gelden volgens fiscale voorschriften.

Bij het opstellen van deze nota hebben wij het huidige gehanteerde waarderingsgrondslagen en afschrijvingsmethoden tegen het licht gehouden en waar nodig aangepast.

Met de nota willen wij een duidelijke gedragslijn weergeven.

Samenvatting:

- Bij investeringen (zowel economisch als maatschappelijk nut) worden de bijdragen van derden in mindering gebracht op de boekwaarde en bij investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden de reserves in mindering gebracht op de investering. Gekozen wordt voor de netto-benadering en voor de investeringen met economisch nut wordt de bruto-methode gehanteerd.
- Bij desinvesteringen wordt de boekwinst/verlies ten gunste/laste van het resultaat gebracht.
- Investerings lager dan € 5.000,00 niet te activeren, maar ineens ten laste van de exploitatie te brengen. Uitgezonderd zijn gronden en terreinen.
- De kosten voor onderzoek en ontwikkeling niet te activeren.
- De afschrijvingstermijnen te hanteren zoals beschreven in de bijlage 2, waarbij de raad bij afzonderlijk besluit een andere afschrijvingstermijn kan hanteren.
- In principe de lineaire methode toe te passen voor de afschrijvingen van activa en voor investeringen met economisch nut die inkomsten genereren uitgaan van de annuïteitenmethode;
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut wel te activeren.
- Bij afschrijvingen op investeringen wordt, tenzij expliciet bepaald, geen restwaarde meegenomen.
- Op gronden niet af te schrijven, daar wordt alleen rente aan toegerekend;
- De componentenbenadering toe te passen.
- Het toepassen van het rente omslagsysteem voor de toerekening van de rentekosten.
- In de begroting in het jaar van investering de volledige kapitaallasten (rente en afschrijving) mee nemen gelet op de voorschriften die vanuit de provincie worden gehanteerd. In Goirle wordt wel de onderuitputting berekend (halve kapitaallasten), maar die incidentele bate wordt toegevoegd aan de AWR;
- In de rekening in het jaar van investeringen de rente te bepalen op de stand per 1 januari en starten met afschrijving in het jaar waar de investering heeft plaatsgevonden.

Hoofdstuk 1. Inleiding

Voor u ligt de nota investerings- en afschrijvingsbeleid. Deze nota vloeit voort uit de "Verordening artikel 212" van de gemeente Goirle van 2009. Deze verordening bepaalt in artikel 3.1 dat de uitgangspunten en grondslagen voor activering en afschrijving van vaste activa worden vastgelegd in een nota.

De nota investerings- en afschrijvingsbeleid is van februari 2002 en dient te worden geactualiseerd op basis van de huidige wetgeving Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (hierna te noemen: BBV).

Deze nota is primair bedoeld als instrument ten behoeve van de kaderstellende rol van de Gemeenteraad en vormt daarmee het formele kader waarbinnen het college en de ambtelijke organisatie met investeringen en afschrijvingen dient om te gaan. Daarnaast vervult het een ondersteunende rol bij het opstellen van de jaarrekening en de (meerjaren)begroting.

In de financiële verordening is niet de verplichting vastgelegd om eens in de vier jaar een afzonderlijke nota activabeleid op te stellen. Toch wordt hierbij een nota Investerings- en afschrijvingsbeleid aangeboden. Reden hiervoor is dat de nota investerings- en afschrijvingsbeleid 2002 op een aantal punten moet worden aangepast aan het huidige vigerende BBV.

De doelstelling van deze nota is het geformuleerde beleid te actualiseren en te voorzien van uniforme regels voor:

- waardering van activa
- investeringen
- afschrijvingen
- kapitaallasten

Op deze manier kan er gekomen worden tot een eenduidig activabeleid en een goed inzicht in de financiële positie en de resultaten van de gemeente Goirle.

COMMISSIE BBV

De taak van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is om een eenduidige toepassing van het BBV te bevorderen. De commissie heeft in de afgelopen jaren vanuit de praktijk veelvuldig vragen over het onderwerp kapitaalgoederen gehad.

Aan de hand van die vragen heeft de commissie besloten een notitie over kapitaalgoederen op te stellen om de zaken te verduidelijken. Deze notitie is gebruikt voor het opstellen van deze nota investerings- en afschrijvingsbeleid Gemeente Goirle. In bijlage 1 zijn de richtlijnen van de commissie opgenomen die met ingang van het jaar 2008 integraal van toepassing zijn met betrekking tot 'verkrijging/vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen'.

Hoofdstuk 2. Begrippenkader

In deze nota wordt verstaan onder:

Aanschaf- of verkrijgingsprijs

De *verkrijgingsprijs* waartegen een actief wordt gewaardeerd omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

Activa

Hieronder wordt verstaan een term die gebruikt wordt in de bedrijfseconomische wereld om het geheel aan bezittingen van een onderneming aan te duiden. Binnen de term activa maakt men onderscheid tussen vaste activa en vlottende activa.

Afschrijving

Afschrijving is de boekhoudkundige berekening van de duurzame en in beginsel onomkeerbare waardevermindering van vaste activa als gevolg van met name het gebruik gedurende een bepaalde tijd of de technologische ontwikkeling. Afschrijving houdt in dat de waarde van een goed volgens een vooraf vastgesteld schema wordt verspreid over de waarschijnlijke economische levensduur van het goed.

Agio/Disagio

Agio is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd.

Annuïtaire afschrijving

Het kenmerkende van deze methode is dat de kapitaallasten gedurende de gehele looptijd gelijk blijven. In het begin wordt weinig afgeschreven en is de rentecomponent groot; aan het einde is dat omgedraaid. Voordeel van dit systeem is dat de begrotingslast over de volle looptijd van de investering gelijkmatig wordt verdeeld.

BBV

Het BBV vervangt vanaf begrotingsjaar 2004 het Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995 (CV95). De Gemeentewet en de Provinciewet schrijven o.a. voor dat elke gemeente en elke provincie jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat de regelgeving daarvoor.

Boekwaarde

De verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen.

Boekwinst

Als het actief wordt verkocht tegen een prijs die hoger is dan de resterende boekwaarde op het moment van verkoop.

Componentenbenadering

Deze benadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een actief afzonderlijk worden gewaardeerd en afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van die delen. Dit omdat de gebruiksduur per deel kan verschillen. Bij toepassen van deze benadering kunnen afzonderlijke vervangingen opnieuw worden geactiveerd.

Economische levensduur

Met economische levensduur wordt bedoeld de periode waarin een goed verouderd is. De economische levensduur komt tot uitdrukking in de afschrijving van de investering in het goed.

Economisch nut (investeringen met)

Activa die verhandelbaar zijn (waar markt voor is) of die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen.

Financiële vaste activa

Hieronder wordt verstaan een deel van de activa. Het gaat in de eerste plaats om deelnemingen in het kapitaal van verbonden ondernemingen en lange-termijn voorschotten, in de vorm van liquide middelen of in de vorm van uitstel van betaling, aan zulke verbonden ondernemingen. Wat de financiële activa onderscheidt van de geldbeleggingen is dat bij financiële vaste activa de onderneming meestal inspraak heeft in het bestuur van de andere onderneming.

Immateriële activa

Hieronder wordt verstaan de vaste activa (bezittingen) die niet tastbaar zijn. Het betreft bezittingen die wel een rol spelen in het financiële proces, maar nooit in het fysieke bedrijfsproces.

Ingebruikname

Het moment dat de investering in gebruik genomen wordt voor het beoogde doel.

Investering

Uitgaven ter verwerving van een goed of ter bereiking van een doel waaraan een nuttigheid kan worden toegekend die langer duurt dan een jaar.

Kapitaallasten

Onder kapitaallasten wordt ondermeer verstaan de rente- en afschrijvingslasten van investeringen in onder andere gebouwen en materieel.

Lineaire afschrijving

Het kenmerkende van deze methode is dat jaarlijks een eenzelfde bedrag wordt afgeschreven. Omdat het vermogensbeslag in de loop van de afschrijvingsperiode lager wordt, verlagen de rentekosten. Deze methode laat daarom dalende kapitaallasten gedurende de looptijd van het activum zien. Voordeel van deze methode is dat op termijn weer ruimte ontstaat in de begroting, maar dat de jaarlijkse kapitaallasten in het begin relatief hoog zijn.

Maatschappelijk nut(investeringen met)

Activa zonder economisch nut, bijvoorbeeld wegen, water en groenvoorzieningen.

Materiële vaste activa

Hieronder wordt verstaan de bezittingen van een bedrijf waarvan het daarvoor benodigde vermogen voor een periode langer dan een jaar is vastgelegd. Voorbeelden hiervan zijn grond en gebouwen, machines en installaties, transportmiddelen en computers. Het zijn de bezittingen die een bedrijf langdurig gebruikt voor de bedrijfsvoering, en waarvan zij het economisch eigendom bezit. Dus operationeel geleasde bezittingen (sale and lease back) vallen hierbuiten.

Rente

Een vergoeding voor het beslag dat de boekwaarde van een investering legt op de financieringsmiddelen van de gemeente.

Renteomslag

De renteomslag is een gewogen gemiddelde van:

- De feitelijk te betalen rente op langlopende leningen van derden die in het verleden zijn opgenomen;

- De verwachte markttrente op de korte en langlopende leningen van derden die naar verwachting in het komende jaar zullen moeten worden opgenomen;
- De aan onze eigen financieringsmiddelen, dat zijn de reserves en voorzieningen waarover we beschikken, toe te rekenen rente;
- Rekenrente voor het financieringstekort (percentage wordt jaarlijks vastgesteld bij de uitgangspunten begroting).

Restwaarde

De restwaarde vertegenwoordigt de schatting van de opbrengstwaarde tegen het huidige prijspeil, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief.

Technische levensduur

De tijdsduur waarin een productiemiddel technisch gezien in staat is de prestatie te leveren waarvoor het is aangeschaft. De technische levensduur is het aantal jaren dat het productiemiddel daadwerkelijk meegaat.

Vaste activa

Hieronder wordt verstaan de bezittingen waarvan het daarvoor benodigde vermogen voor een periode langer dan een jaar is vastgelegd. Voorbeelden hiervan zijn de gebouwen, inventaris, de machines en installaties, en de transportmiddelen. Het zijn de bezittingen die gebruikt worden voor de bedrijfsvoering, niet om te verkopen.

Vervaardigingsprijs

De *vervaardigingsprijs* omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het kapitaal dat nodig is voor de financiering gedurende het tijdvak dat met de vervaardiging van het actief is gemoeid.

Vlottende activa

Hieronder wordt verstaan die bezittingen van een persoon, bedrijf of organisatie waarin het vermogen voor een periode korter dan een jaar is vastgelegd. Voorbeelden van vlottende activa:

- voorraden (grondstoffen en / of gereed product)
- debiteuren
- liquide middelen (bank, giro en kas)

Hoofdstuk 3. Wettelijk kader voor balanspresentatie en toe te passen waarderingsgrondslagen

Balanspresentatie

Op grond van artikel 33 t/m 36 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten 2004 (hierna te noemen BBV) worden onder vaste activa afzonderlijk opgenomen: de immateriële vaste activa, de materiële vaste activa en de financiële vaste activa.

Onder het begrip vaste activa wordt verstaan de aanschaf van goederen of diensten, die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheden van de organisatie duurzaam (in ieder geval meer dan één jaar) te dienen.

- **Immateriële vaste activa** zijn die vaste activa die niet stoffelijk van aard zijn (hierbij moet vooral gedacht worden aan diensten), die niet onder de categorie financiële vaste activa worden begrepen. Deze groep wordt als volgt onderverdeeld:
 - a kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
 - b kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.

- **Materiële vaste activa** zijn investeringen waarvan de gebruiksduur zich over meerdere jaren uitstrekt. Deze groep kan worden onderverdeeld in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Daarnaast is er een verdeling naar de soort activa: (artikel 52 BBV):
 - a gronden en terreinen;
 - b woonruimten;
 - c bedrijfsgebouwen;
 - d grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
 - e vervoermiddelen;
 - f machines, apparaten en installaties;
 - g overige materiële vaste activa.

- **Financiële vaste activa** zijn nader onder te verdelen in:
 - a. kapitaalverstrekkingen aan;
 - 1. deelnemingen
 - 2. gemeenschappelijke regelingen
 - 3. overige verbonden partijen
 - b. leningen aan;
 - 1. aan woningbouwcorporaties;
 - 2. deelnemingen
 - 3. overige verbonden partijen
 - c. overige langlopende leningen;
 - d. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
 - e. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Hoofdstuk 4. Waardering activa

4.1 Inleiding

De eerste stap in het administratieve proces voor het beheer van activa is de bepaling van de waarde die toegekend moet worden aan de activa. Meer specifiek gaat het dan om de volgende aspecten:

- activeren investeringen;
- waarderingsgrondslag;
- vaststelling financiële waarde;
- ondergrens.

Aan de hand van deze aspecten kunnen regels worden opgesteld op basis waarvan nieuwe activa kunnen worden toegevoegd.

4.2 Activeren investeringen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat alle vaste activa geactiveerd moeten worden voor het bedrag van de investering (artikel 62 lid 1). Daarnaast is expliciet bepaald welke investeringen wel en niet geactiveerd moeten worden (artikel 59). Dit betreft de volgende investeringen:

- investeringen met een economisch nut moeten worden geactiveerd;
- kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde, deze mogen niet geactiveerd worden;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen geactiveerd worden, maar dat heeft niet de voorkeur.

Tevens biedt het BBV de mogelijkheid om in sommige gevallen te kiezen om vaste activa wel of niet te activeren. Het gaat hierbij om activa met de kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en bijdrage activa in eigendom van derden.

4.3 Waarderingsgrondslagen

De waardering van activa is van belang omdat het de basis vormt voor het vaststellen van de financiële consequenties van activa, met name door waardevermindering. Anders geformuleerd: de gekozen systematiek voor de waardering van activa in het stelsel van baten en lasten is van invloed op de exploitatie van de gemeente en daarmee op de financiële resultaten die behaald worden.

Hiervoor zijn in het BBV bepalingen opgenomen voor de waardering van activa. Hiermee wordt enerzijds voorkomen dat organisaties met de waardering van activa hun financiële resultaten kunnen beïnvloeden en anderzijds wordt bereikt dat de financiële gegevens van organisaties in de loop van de tijd vergelijkbaar blijven.

De waarderingsgrondslag voor vaste activa wordt bepaald door de aanschaffings- of vervaardigingsprijs (artikel 63 BBV). Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.

4.4 Vaststelling financiële waarde

In het BBV is bepaald (artikel 62) dat alle vaste activa worden geactiveerd voor het bedrag van de investering. In lid 2 en 3 van artikel 62 worden echter uitzonderingen gemaakt, namelijk:

- bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief mogen bij de waardering in mindering worden gebracht;
- reserves mogen in mindering worden gebracht op investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Genoemde uitzonderingen zijn optioneel, waardoor een tweetal benaderingswijzen ontstaat, te weten de bruto-benadering en de netto-benadering.

Bruto-benadering

De bruto-benadering houdt in dat de investering voor het investeringsbedrag wordt geactiveerd. Een eventuele bijdrage van derden (bijvoorbeeld een subsidie van het Rijk of een eenmalige bijdrage) wordt daartegenover als bestemmingsreserve opgenomen. Deze bestemmingsreserve komt daarbij gedurende de levensduur van de investering ten gunste van de exploitatie. Middels deze werkwijze wordt als het ware de afschrijving middels een onttrekking aan een reserve gedekt.

Netto-benadering

De netto-benadering houdt in dat een eventuele bijdrage van derden of een bestemmingsreserve (voor zover betrekking hebbend op een investering in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut) in mindering wordt gebracht op de investering.

De bruto-benadering leidt tot een beter inzicht in de werkelijke historische kosten van de geleverde producten en in de werkelijke waarde van het actief. Daarbij wordt opgemerkt dat de bruto-benadering betekent dat het saldo voor bestemming lager is dan bij de netto-benadering (kapitaallasten zijn hoger), terwijl de mutaties in de reserves daarentegen (voor het bedrag van de onttrekking ter dekking van de kapitaallasten) hoger is. Het saldo na bestemming blijft (derhalve) ongewijzigd.

Beleid Gemeente Goirle

Bij de gemeente Goirle wordt de netto-benadering toegepast en worden de bijdragen van derden in mindering gebracht op de boekwaarde en bij investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden de reserves in mindering gebracht op de investering. Gekozen is voor de netto-benadering.

Lease constructies

Bij onze gemeente kan er sprake zijn van een tweetal wijzen van leasen die toepasbaar zijn.

Operational lease, waarbij er in feite sprake is van huur voor een bepaalde periode van een actief tegen een bepaalde prijs. De eigendom van het actief ligt bij de lessor (de leasemaatschappij) en de gemeente betaalt als lessee een vergoeding voor het gebruik van het actief.

Financiële lease is een vorm van financiering van kapitaalgoederen, waarbij de juridische eigendom van het goed bij de financier (lessor) berust en de economische risico's voor rekening van de 'geldnemer' (lessee) komen; deze laatste loopt het risico van waardevermindering. Dit in tegenstelling tot operationele lease.

Het Besluit schrijft balansactivering van financiële leasecontracten voor, waar dan de som van de jaarlijks te betalen leasetermijnen als schuld tegenover staat. Op de vaste activa die middels financial lease geleased (gefinancierd) zijn vindt derhalve normaal afschrijving plaats.

In het geval van operational lease worden de verplichtingen ten opzichte van de lessor als PM post op de balans opgenomen. De verplichtingen die hieruit voortvloeien, worden in de toelichting op de balans nader aangegeven.

4.5 Afwaarderen activa

Het eerste en tweede lid van artikel 65 BBV hebben betrekking op waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Het is niet voorzienbaar dat de waardevermindering zal ophouden te bestaan. Gedacht kan worden aan nieuwe inzichten in de technische en/of de economische levensduur van activa of de aantasting van het vermogen van deelnemingen.

In het derde lid BBV (artikel 65) wordt voorgeschreven dat van een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, waarvan de restwaarde lager is dan de boekwaarde, wordt afgeschreven tot de restwaarde. Bij een volledige buitengebruikstelling dient het actief uiteraard te worden afgewaardeerd tot hetzij nul, hetzij tot de restwaarde, indien die redelijkerwijs verwacht kan worden. Wanneer een actief gedeeltelijk buiten gebruik wordt gesteld, dient het actief proportioneel te worden afgewaardeerd. Duurzame waardevermindering van vaste activa wordt onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

4.6 Desinvesteren

Op het moment dat een desinvestering plaatsvindt wordt de boekwinst/verlies ten gunste/laste van het resultaat van het betreffende jaar gebracht. De mogelijke boekwinst wordt niet in mindering gebracht op een nieuwe investering. Bij de gemeente Goirle wordt bij desinvesteringen de boekwinst/verlies ten gunste/laste van het resultaat gebracht.

4.7 Ondergrens

Uit oogpunt van efficiency is het raadzaam om een ondergrens voor het activeren van vaste activa te hebben. Deze ondergrens geldt tevens voor die vaste activa waarbij de gemeente vrij is om te kiezen tussen wel of niet activeren. Investerings met een waarde beneden de vast te stellen ondergrens worden niet geactiveerd. Zij worden in het jaar van investering geheel ten laste van de exploitatie gebracht.

Conform het vigerende beleid worden activa met economisch nut met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000,00 niet geactiveerd, met uitzondering van gronden en terreinen. Dit betekent dat investeringen met een investeringswaarde lager dan € 5.000,00 ineens ten laste worden gebracht van de exploitatie.

4.8 Stille reserves

Van een stille reserve is sprake indien de actuele waarde van een actief materieel hoger uit valt dan de boekwaarde. Stille reserves moeten zoveel mogelijk worden beperkt omdat ze het inzicht in de financiële positie van een gemeente niet bevorderen. In elk geval dient voor zover het niet bedrijfsgebonden activa i.c. activa, die niet voor de openbare dienst zijn bestemd, betreft, met betrekking tot de bestaande activa vastgesteld te worden of er sprake is van stille reserves, mede in het kader van de verslaggevingvoorschriften voor de jaarrekening. Deze dienen te worden toegelicht in de jaarrekening.

Hoofdstuk 5. Investerings

5.1 Definitie

Investerings zijn uitgaven ter verwerving van een goed of ter bereiking van een doel waaraan een nuttigheid kan worden toegekend die langer duurt dan een jaar.

In bedrijfseconomische termen wordt onder investeren verstaan het beleggen van geld of het aanschaffen van duurzame productiemiddelen met het oogmerk het verwerven van extra inkomsten of rendement. De gemeente Goirle doet eveneens uitgaven voor duurzame zaken: aanleg van wegen, riolering, gebouwen, e.d. Het zijn zaken waarvan de nuttigheid zich uitstrekt over een langere periode dan één jaar.

Toetsing van het begrip investeringen aan de hand van het wettelijke kader kan leiden tot de volgende definitie van investeringen voor de gemeente Goirle: "Investeren is het verwerven c.q. produceren van vermogensobjecten. Productie van vermogensobjecten geschiedt d.m.v. vervaardiging, of d.m.v. toevoegingen, wijzigingen of verbeteringen die meerjarig aangewend kunnen worden als productiefactor en leiden tot een belangrijke waardetoeename van het object".

Niet alle uitgaven die op de balans tot uitdrukking worden gebracht zijn te beschouwen als echte investeringen. Het verstrekken van een geldlening is geen investering, maar wordt door boeking op de balans verantwoord en daardoor behandeld als een investering.

Er is sprake van een investering indien er wordt voldaan aan de volgende algemene voorwaarden:

- het betreft materiële, immateriële of financiële vaste activa, zie 5.3 soorten investeringen;
- de levensduur/het nut van de aan te schaffen activa dient langer dan 1 jaar te zijn.

In principe dient de uitgaaf, die met de investering gepaard gaat, van enige omvang te zijn ($> \text{€ } 5.000,00$).

Investerings zijn relevant voor het bestuur en de besturing vanwege de betekenis, die een investering heeft op grond van met name:

- de (mogelijke) invloed op het voorzieningenniveau voor de gemeenten;
- de substantiële bedragen waar het meestentijds om handelt;
- de lange termijn (de gevolgen voor de (meerjaren-)begroting);
- de gevolgen voor het (kostendekkend) niveau van heffingen.

5.2. Investeringsplanning

Bij de investeringsplanning gaat het primair om inzicht te verkrijgen in de noodzakelijke investeringen op middellange (tot 4 jaar) en lange termijn (tot 10 jaar), mede ter bepaling van de liquiditeits- en vermogensbehoefte. Gaandeweg wordt de informatie omtrent de investeringen concreter en leidt e.e.a. tot een meerjarenraming investeringen met een planningshorizon van 4 jaar wat jaarlijks tegelijk met de aanbidding van de begroting ter goedkeuring aan de Raad dient te worden aangeboden. Dit overzicht vormt de basis voor de afzonderlijke kredietaanvraag per investering aan de Raad. Dit komt overeen met de wijze waarop thans binnen onze gemeente wordt gewerkt.

De gemeente Goirle beschikt thans niet over een investeringsplanning op lange termijn, doch wel over een meerjarenraming voor investeringen over een periode van 4 jaren, welke noodzakelijk is voor het inzicht in het verwachte investeringsvolume en de hiervoor noodzakelijke middelen op middellange termijn. Geadviseerd wordt de investeringsplanning en de meerjarenraming investeringen in het kader van integraal management jaarlijks sectoraal te

laten samenstellen dan wel te doen actualiseren bij het jaarplan in het kader van de planning en controlcyclus en hierbij een planningshorizon van 4 jaar te hanteren. Op basis van een goede meerjarenplanning wordt de besluitvorming binnen de raad ook aanmerkelijk vereenvoudigd.

5.3 Soorten investeringen

Investeringen worden verantwoord op de balans onder de post vaste activa.

Onder de vaste activa worden conform het BBV de volgende vaste activa onderscheiden:

- immateriële vaste activa;
- materiële vaste activa;
- financiële vaste activa.

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond-en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Immateriële vaste activa

Overeenkomstig het BBV worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

(Dis)agio is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het lagere bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd. In artikel 63 lid 7 van het BBV is bepaald dat alle passiva – waaronder dus schulden – tegen nominale waarden moeten worden gewaardeerd. Dat houdt in dat de lening voor het totaalbedrag van de aangegane schuld moet worden opgenomen. Het verschil tussen het schuldbedrag en het uitgekeerde bedrag, het (dis)agio, kan naar keuze al dan niet worden geactiveerd. Indien het (dis)agio wordt geactiveerd vindt afschrijving plaats conform artikel 64 lid 5. Hierin is bepaald dat de afschrijvingsduur van de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio, maximaal gelijk is aan de looptijd van de lening.

Daarbij zij opgemerkt dat in de toelichting op het BBV wordt geadviseerd om de kosten van het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio niet te activeren.

De gemeente Goirle heeft in artikel 3.1.1 van haar verordening ex artikel 212 van de gemeentewet vastgesteld dat het saldo van agio en disagio lineair in 4 jaar wordt afgeschreven. In artikel 3.1.2 van deze verordening worden kosten voor het afsluiten van geldleningen direct ten laste van de exploitatie gebracht.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling

De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen worden geactiveerd indien (art 60 BBV):

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vast staat;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Indien hieraan wordt voldaan mag de afschrijvingstermijn maximaal 5 jaar bedragen.

Bij de gemeente Goirle is het beleid om de kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief, conform artikel 3.1.1 van het besluit ex artikel 212 van de Gemeentewet, te activeren en deze worden lineair in 4 jaar afgeschreven (Besluit ex artikel 212 Gemeentewet artikel 3.1.1)

Vorbereidingskrediet

In geval van meer complexe investeringsvraagstukken kan het noodzakelijk zijn om een voorbereidingskrediet te vragen aan de raad. Een voorbereidingskrediet moet gezien worden als voorschot op het uitvoeringskrediet. Onder een voorbereidingskrediet mogen alleen die kosten vallen, die nodig zijn om de (technische) voorbereiding te kunnen uitvoeren, zoals het maken van een bestek, tekeningen, grondverwerving, subsidieaanvraag en kostenraming. Juist deze zaken zijn nodig om het uiteindelijke uitvoeringskrediet (inclusief de gemaakte voorbereidingskosten) te kunnen bepalen.

Voor alle duidelijkheid gaat het om kosten die rechtstreeks in verband staan met de investering. Dit betekent dat kosten voor (algemeen verkennend) onderzoek geen onderdeel mogen uitmaken van een voorbereidingskrediet. Dit zijn immers kosten die gezien moeten worden als immateriële activa, die in een periode van maximaal 5 jaar moeten worden afgeschreven.

In de dagelijkse praktijk wordt bij de aanvraag van het voorbereidingskrediet de financiële dekking geregeld. Bij aanvraag van het uitvoeringskrediet worden de gemaakte voorbereidingskosten integraal meegenomen in de totale kredietaanvraag. In het raadsvoorstel wordt in ieder geval duidelijk gemaakt wat de financiële consequenties inclusief een voorstel van dekking zijn.

Materiële vaste activa

Met als uitgangspunt het BBV worden voor provincies en gemeenten twee soorten materiële vaste activa onderscheiden (artikel 35), te weten:

- investeringen met een economisch nut (vergelijkbaar met het bedrijfsleven, waarbij het meerjarig economisch nut meeweegt in de activeringsgronden);
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijke nut.

Investerings met een economisch nut

Investerings met een economisch nut zijn alle investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen en/of die verhandelbaar zijn (bijvoorbeeld gebouwen).

Het gaat hierbij nadrukkelijk om de mogelijkheid middelen te genereren. In het BBV is opgenomen dat activa met een meerjarig economisch nut geactiveerd moeten worden. Ten aanzien van het activeren van investeringen met een economisch nut vormen kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde een uitzondering. Het gaat hier bijvoorbeeld om schilderijen van beroemde schilders in eigendom, ongeacht de plek waar de schilderijen te bezichtigen zijn. Deze worden niet geactiveerd.

Bijdragen van derden mogen bij investeringen met een economisch nut in mindering worden gebracht, bijdragen uit reserves mogen niet in mindering hierop worden gebracht.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

In het BBV is bepaald dat investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen worden geactiveerd. Het gaat om activa die geen economisch, maar uitsluitend een maatschappelijk nut hebben. Voorbeelden van dergelijke activa zijn wegen, bruggen en openbaar groen.

In de toelichting op artikel 59 van het BBV is vermeld dat het de voorkeur verdient activa met een maatschappelijk nut niet te activeren. Gezien deze voorkeur is deze uitzondering beperkt tot investeringen in de openbare ruimte. De uitzondering is uitsluitend toegelaten, omdat provincies/gemeenten anders niet in staat zouden zijn bepaalde investeringen in de openbare ruimte te doen.

Het is daarom wenselijk dat dit soort investeringen tegen een zo laag mogelijke waarde op de balans worden verantwoord en in een zo kort mogelijke termijn worden afgeschreven.

Indien investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd is het van belang dat naast het direct op de investering in mindering brengen van de bijdrage van derden, ook de reserves in mindering worden gebracht. In Goirle is het beleid dat investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen de beleggingen (kapitaalverstrekkingen, leningen, uitzettingen) en deelnemingen (bijdragen aan activa in eigendom van derden).

Hoofdstuk 6. Afschrijvingen

6.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is aangegeven welke investeringen (kunnen) worden geactiveerd en welke niet. De lasten van de investeringen die geactiveerd worden bestaan uit afschrijving en rente. In dit hoofdstuk behandelen we de afschrijving.

Een kenmerk voor vaste activa is dat ze hun nut over meerdere jaren afstaan. De levensduur van vaste activa is echter niet oneindig. Door technische slijtage of economische veroudering neemt de gebruikswaarde af en daarmee de waarde in het economisch verkeer. Het zichtbaar maken van deze waardevermindering van activa wordt afschrijven genoemd. Bij het bepalen van de afschrijving dient een aantal aspecten in ogenschouw genomen te worden, te weten de levensduur en de wijze van afschrijving.

Afschrijving is dan ook een boekhoudkundige weergave van de waardevermindering van een kapitaalgoed wegens technische slijtage en economische veroudering. De gebruiks- of levensduur bepaalt de afschrijvingstermijn.

6.2 Wettelijk kader

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) kent geen regels voor een sluitend systeem waaraan afschrijvingen moeten voldoen, wel zijn kaders gesteld. De belangrijkste zijn:

- De methoden volgens welke de afschrijvingen zijn berekend worden in de toelichting op de balans uiteengezet. Ook wordt aangegeven welke investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en welke reserves hiervoor naar verwachting beschikbaar zullen zijn (artikel 51);
- Afschrijvingen vinden plaats onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar (artikel 64 lid 1);
- Slechts om gegronde redenen mag de afschrijvingswijze gewijzigd worden. De reden en de financiële consequenties van de verandering worden in de toelichting op de balans uiteengezet (artikel 64, lid 2);
- Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (artikel 64, lid 3);
- Op investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk kan extra worden afgeschreven (artikel 64 lid 4);
- De afschrijvingstermijn voor kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio is gelijk aan de looptijd van de lening (artikel 64 lid 5);
- De afschrijvingstermijn van kosten van onderzoek en ontwikkeling is ten hoogste 5 jaar (artikel 64 lid 6);
- Indien er sprake is van duurzame waardevermindering of indien het actief eerder buiten gebruik gesteld wordt, is het mogelijk om resultaatafhankelijk extra af te schrijven (artikel 65 lid 1 en lid 3).

6.3 Levensduur

De afschrijvingstermijn van een actief is afhankelijk van de verwachte nuttigheids- oftewel gebruiksduur. De gebruiksduur van duurzame productiemiddelen wordt bepaald door technische slijtage en economische veroudering. De technische levensduur is de periode waarin het technisch mogelijk is de investering te gebruiken. De economische levensduur is de periode waarin het actief naar schatting economisch gezien gebruikt kan worden. Omdat de economische levensduur gebaseerd is op een schatting zullen hiervoor richtlijnen moeten worden opgesteld voor de diverse activa. Hierbij moet rekening worden gehouden met de wettelijk voorgeschreven termijn voor een aantal vaste activa.

Dit zijn:

- de afschrijvingstermijn voor kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio is gelijk aan de looptijd van de lening;
- De afschrijvingstermijn van kosten van onderzoek en ontwikkeling is ten hoogste 5 jaar.

Om te komen tot een uniform afschrijvingsbeleid is in bijlage 1 een overzicht opgenomen waarin per activasoort de levensduur wordt weergegeven waarover wordt afgeschreven.

De gemeente Goirle hanteert de afschrijvingstermijnen zoals beschreven in bijlage 2 en 3 waarbij de raad bij afzonderlijk besluit een andere afschrijvingstermijn kan hanteren.

6.4 Methoden van afschrijving

Er zijn verschillende methoden om op basis van de afschrijvingsduur te komen tot de afschrijving per periode waarvan de lasten worden toegerekend. De belangrijkste methoden zijn:

- vast percentage van de aanschafwaarde (lineaire afschrijvingsmethode);
- vast percentage van de boekwaarde (degressief afschrijven);
- jaarlijks gelijkblijvende rente- en afschrijvingslasten (annuïtaire afschrijvingsmethode).

Lineaire afschrijvingsmethode

De lineaire afschrijvingsmethode houdt in dat afgeschreven wordt op basis van een vast percentage van de investering (minus eventuele restwaarde) gedurende de levensduur van de investering. Daarbij is het bedrag van de investering gelijk aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De afschrijvingslasten zijn jaarlijks gelijk, terwijl de rente jaarlijks afneemt (is gerelateerd aan de boekwaarde per 1 januari). Dit laatste betekent dat ook de kapitaallasten (afschrijving + rente) jaarlijks een dalend verloop laten zien.

Annuïtaire afschrijvingsmethode

De annuïtaire afschrijvingsmethode is erop gericht dat de kapitaallasten (afschrijving + rente) jaarlijks gelijk zijn. Bij de annuïteitenmethode blijft het bedrag van de annuïteit, bestaande uit de componenten afschrijving en rente, gedurende de looptijd gelijk. Doordat de rentelast afneemt, stijgt de afschrijvingslast. Feitelijk wordt de afschrijving enigszins naar de toekomst verschoven. Het nadeel van deze methode is dat er geen financiële middelen vrij komen voor het dekken van de meestal stijgende onderhoudskosten. Dit kan worden opgevangen door een onderhoudsvoorziening te creëren.

In de praktijk van de gemeente Goirle wordt in de regel de lineaire methode gebruikt. Echter investeringen die inkomsten genereren worden annuïtair afgeschreven. Omdat de degressieve afschrijvingsmethode bij de overheid niet gebruikelijk is wordt deze niet nader toegelicht.

6.5 Extra afschrijven

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is onderscheid gemaakt tussen materiële vaste activa met een economisch nut en materiële vaste activa met een maatschappelijk nut. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden bij voorkeur niet geactiveerd. Indien het toch noodzakelijk geacht wordt dergelijke investeringen te activeren, mag extra worden afgeschreven.

6.6 Restwaarde

De restwaarde van een investering is van tevoren veelal moeilijk in te schatten. Toch kan het gebeuren dat dit vooraf bekend is (bijvoorbeeld tijdelijke noodlokalen). Op grond van het voorzichtigheidsprincipe wordt er dan ook vanuit gegaan dat de restwaarde nihil is tenzij expliciet bepaald. Indien bij inruil van een productiemiddel sprake is van een restwaarde levert dit in de regel een boekwinst op. Overeenkomstig de wetgeving wordt de boekwinst ten gunste van de exploitatie gebracht. Hierdoor wordt een inzichtelijk beeld verschaft in de waardering van de vervangende investering.

Op dit moment wordt door de gemeente Goirle bij afschrijvingen op investeringen, tenzij expliciet bepaald, geen restwaarde meegenomen.

De restwaarde is de waarde van een activum aan het eind van de gebruikstermijn tegen het huidige prijspeil. Het vertegenwoordigt de schatting tegen het huidige prijspeil van de opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief. Er wordt bij de bepaling van de restwaarde dus geen rekening gehouden met mogelijke waardeveranderingen vanwege inflatie of deflatie, veranderende marktomstandigheden en dergelijke. Wanneer de verwachte gebruikstermijn korter is dan de verwachte economische levensduur van het actief, zal er altijd sprake zijn van een restwaarde. Aan het einde van de economische levensduur zal er slechts sprake zijn van sloopwaarde. Een naar verwachting duurzame waardevermindering wordt overigens op het moment van constatering als verlies genomen.

De commissie doet de aanbeveling om in de financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet (of een nadere uitwerking daarvan) de uitgangspunten over de handelswijze betreffende de restwaarde aan te geven. Aan het eind van de afschrijfperiode kan hooguit een boekwaarde overblijven ter grootte van de geschatte restwaarde op basis van het prijspeil op het moment van ingebruikneming. Omdat activa worden gebruikt en gedurende de afschrijfperiode technisch en economisch slijten/verouderen zal de praktijk veelal zijn dat naar een boekwaarde 0 moet worden afgeschreven als het voornemen bestaat de activa tot het einde van de mogelijke gebruiksduur te benutten. Verder geldt dat geen rekening mag worden gehouden met voorgenomen toekomstige bestemmingswijzigingen (bijvoorbeeld bij de zogenoemde schoolwoningen).

De gemeente Goirle houdt, analoog aan de per 1 januari 2007 ingegane "Wet werken aan winst", rekening met de daarin opgestelde regels met betrekking tot afschrijvingsperioden voor vaste activa.

Aangezien de financiële bepalingen uit de Gemeentewet cq. BBV een eigenstandig kader betreffen en de regels voor ondernemingen niet van toepassing zijn op de gemeenten moet met inachtneming wat in het BBV is bepaald inzake afschrijvingen op vaste activa met een beperkte gebruiksduur jaarlijks worden afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (art 64,3 BBV).

Art 212 Gemeentewet bepaalt dat de gemeente de regels voor waarden en afschrijven van activa vastlegt in de 212-verordening.

Aangezien de gemeente Goirle vindt dat de afschrijvingskosten niet hoger mogen zijn dan strikt noodzakelijk, vindt de Gemeente Goirle dat zij met haar afschrijvingstermijnen voor investeringen van economisch nut tenminste de afschrijvingstermijnen moet hanteren welke ook voor het bedrijfsleven gelden, en dat over:

- Onroerend goed mag worden afgeschreven rekening houdend met een restwaarde (een zgn. Bodemwaarde). De restwaarde van een onroerend bedraagt 50% van de stichtingskosten. Tenzij kan worden aangetoond dat de restwaarde van een onroerend goed na de afschrijvingstermijn nihil is.
- Machines e.d. minimaal 10 jaar mag worden afgeschreven over de verkrijgingswaarde minus restwaarde.
- ICT apparatuur, software etc. een minimale afschrijvingsperiode van 5 jaar wordt gehanteerd.

- Personenauto's een minimale afschrijvingsperiode van 5 jaar worden gehanteerd over de verkrijgings-waarde minus restwaarde.
- Bedrijfsauto's een minimale afschrijvingsperiode van 10 jaar worden gehanteerd over de verkrijgingswaarde minus restwaarde.
- (Kantoor)inventaris een minimale afschrijvingsperiode van 10 jaar wordt gehanteerd.

Bij het afschrijven van activa houden we geen rekening met een restwaarde. Zouden we wel rekenen met restwaarde b.v. 50% van de Woz-waarde dan zullen de afschrijvingen jaarlijks wellicht fluctueren. Daarnaast zal er bij een eventuele vervanging minder geld beschikbaar zijn als gevolg van de lagere afschrijving. Mocht bij verkoop een restwaarde zich voordoen dan wordt dat gezien als een incidentele bate. Het niet hanteren van een restwaarde sluit aan op het voorzichtigheidsprincipe.

6.7 Afschrijving op gronden

Het afschrijven op gronden neemt een bijzondere plaats in omdat gronden duurzame goederen zijn die niet aan slijtage onderhevig zijn. Er bestaat dan ook geen noodzaak tot afschrijven.

6.8 Toerekeningbeginsel

De bepaling van de baten en lasten geschiedt met inachtneming van de voorgeschreven waarderingsgrondslagen. Bij de toepassing van de waarderings- en afschrijvingsmethoden dient het toerekeningbeginsel, hetgeen is ontleend aan Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, in acht te worden genomen. Het toerekeningbeginsel houdt in dat baten en lasten, alsmede risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden verwerkt in de jaarrekening van dat verslagjaar.

Het toerekeningbeginsel valt uiteen in een drietal componenten, te weten het voorzichtigheids-, het realisatie- en het vergelijkingsbeginsel. Onderstaand worden deze principes in willekeurige volgorde opgesomd.

- Met het voorzichtigheidsbeginsel wordt bedoeld dat bij de waardering voorzichtigheid in acht moet worden genomen. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar moeten in aanmerking genomen worden, indien zij bekend zijn vóór het opmaken van de jaarrekening. Dergelijke verliezen leiden, afhankelijk van hun aard, tot bijvoorbeeld afwaardering van activa.
- Het realisatiebeginsel vertoont enige gelijkenis met het voorzichtigheidsbeginsel. Het houdt in dat slechts op de balansdatum de baten van gerealiseerde activiteiten als zodanig mogen worden verantwoord in de jaarrekening.
- Het vergelijkingsbeginsel (matchingprincipe) geeft aan dat baten en lasten waartussen een causale samenhang bestaat in dezelfde periode verantwoord moeten worden. De baten zijn daarbij bepalend. Met andere woorden kosten van een bepaalde activiteit moeten worden genomen in de periode waarin de opbrengsten van die activiteiten worden verantwoord. Als voorbeeld kan worden vermeld dat de kapitaallasten moeten kunnen worden gedekt uit de opbrengsten van de met behulp van deze middelen verrichte prestaties.

Ten aanzien van het afschrijvingsbeleid vermeldt het BBV dat op investeringen met een beperkte gebruiksduur in beginsel jaarlijks wordt afgeschreven en wel zodanig dat de afschrijving is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Dit beginsel wordt ook wel omschreven als het nuttigheids criterium.

Vorenstaand wettelijk kader vormt de basis bij de uitwerking van een investerings- en afschrijvingsbeleid voor de gemeente Goirle.

Op basis van het toerekeningbeginsel worden afschrijvingen ten laste van de exploitatie gebracht. Het toerekeningbeginsel houdt in dat gezocht wordt naar het juiste moment om kosten te verantwoorden in de exploitatie. In het verlengde van het baten- en lastenstelsel betekent dit dat kosten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben. Voor activa betekent dit dat niet de gehele investeringslast in één jaar tot uitdrukking worden gebracht maar dat gedurende de hele periode dat de activa haar nut afgeven, de lasten tot uitdrukking komen in de exploitatie. Door activa af te schrijven over de jaren waaraan zij haar nut afstaat, wordt aan dit beginsel tegemoet gekomen.

Het BBV schrijft geen specifieke afschrijvingsregels voor. De gemeente heeft hierin beleidsvrijheid, waarbij als voorwaarde geldt dat de afschrijvingslasten structureel moeten worden gedekt. Binnen de gemeente Goirle worden de volgende methoden gehanteerd:

- Begrotingstechnisch (bij votering krediet) wordt over het eerste jaar de volledige kapitaallast geraamd over de gehele investering conform de voorschriften van de Provincie.
- Rekeningstechnisch wordt over de investeringen in het eerste jaar alleen rente toegerekend over het gerealiseerde deel van de investeringen per 1 januari van dat boekjaar. Afschrijvingen over de investeringen die in de loop van het jaar in gebruik worden genomen, worden eerst toegerekend aan het jaar waarin het actief voor 50% is gerealiseerd.

Hierdoor ontstaan incidentele verschillen tussen voor- en nacalculatie.

Afsluiten kredieten

Om te voorkomen dat een krediet onnodig lang blijft open staan dient een krediet binnen 4 volle kalenderjaren na het jaar van beschikbaarstelling te worden afgesloten. Na deze datum kunnen geen uitgaven/inkomsten meer worden verantwoord op deze kredieten.

6.9 Componentenbenadering

Investerings- en afschrijvingsbeleid Gemeente Goirle 2012

Investerings zijn in een aantal gevallen opgebouwd uit een aantal deelinvesterings zoals grond, voorbereidingskosten, bouw en installaties.

Voor deze onderdelen gelden verschillende afschrijvingstermijnen.

De componentenbenadering houdt in dat de verschillende delen van een gebouw/complex afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van de delen. Per samengesteld deel kunnen de economische verbruiksduren verschillen.

De opsplitsing in componenten wordt bepaald aan de hand van de economische/technische levensduur. Hiervoor zijn geen voorschriften, maar uit praktische overwegingen is het raadzaam de opsplitsing te beperken. Het BBV verzet zich in principe niet tegen het hanteren van de componentenbenadering. Omdat het de voorkeur verdient investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut niet te activeren en indien zij wel worden geactiveerd deze zo snel mogelijk af te schrijven, wordt voorgesteld om de componentenbenadering alleen toe te passen bij investeringen met een economisch nut.

De toepassing van de componentenbenadering kan worden geïllustreerd aan de hand van het verkrijgen van een kantoorpand. Het pand is daarbij, conform BBV, tenminste op te delen in de volgende componenten:

- Grond -> niet op afschrijven;
- Gebouw -> stel: afschrijven in 40 jaar;

- Verwarmingsinstallaties -> stel: afschrijven in 15 jaar;
- Liftinstallaties -> stel; afschrijven in 30 jaar.

De kosten voor de te onderscheiden samenstellende delen worden op basis van bovenstaande opdeling afzonderlijk verwerkt en afgeschreven.

Door de gemeente Goirle wordt de componentenbenadering toegepast.

6.10 Buitengebruikstelling

Teneinde de activa-administratie een volledig beeld van de in gebruik zijnde activa te geven wordt voorgesteld om geheel afgeschreven activa eerst uit de activa-administratie te verwijderen nadat de activa buiten gebruik zijn gesteld. Voorgesteld wordt om dit inzicht te verkrijgen door de restantboekwaarde van de afgeschreven investering op € 1,00 te stellen, wanneer na het verstrijken van de afschrijvingsperiode de gebruiksduur langer blijkt te zijn dan de gehanteerde afschrijvingstermijn.

Hoofdstuk 7. Rente

7.1 Inleiding

Aangezien de rentelasten van de gemeentelijke organisatie worden verdeeld over producten, zal voor de rentelasten een verdelingsmethodiek moeten worden vastgesteld.

Voor de toerekening van de rentelasten aan investeringen zijn in principe een tweetal mogelijkheden, te weten:

- een vooraf bepaald vast percentage;
- een omslag (het zogenaamde renteomslag percentage).

7.2 Renteomslag

In het geval van toepassing van een renteomslag percentage wordt gebruik gemaakt van het jaarlijks door de gemeente vast te stellen tarief voor de verdeling van de rentelasten. Op basis van de rentelasten en de omvang van de activa wordt het percentage van de renteomslag berekend.

7.3 Vast percentage

In het geval van toepassing van het vast percentage wordt aan elke investering deze rente toegerekend. Deze rente wordt bepaald door het 25-jaars gemiddeld percentage van de leningen met een looptijd van 25 jaar afgerond op een kwart procent. Het percentage wordt jaarlijks bij de voorjaarsnota bepaald.

7.4 Toepassing bij de gemeente Goirle

Bij de gemeente Goirle wordt uitgegaan van een renteomslag percentage dat wordt berekend op basis van door de raad bij het vaststellen van de uitgangspunten voor de begroting te hanteren percentages voor de toerekening aan de reserves en voorzieningen en voorts de rekenrente voor het financieringstekort. Bij de investeringen in economisch nut, waar annuïtair wordt afgeschreven, wordt uitgegaan van een vast percentage.

Hoofdstuk 8. Kapitaallasten in de begroting en rekening

8.1 Inleiding

In de uitgangspunten voor het opstellen van de gemeentelijke financiële producten (begroting, tussentijdse rapportages en jaarrekening) komt het beheer van activa in administratief opzicht ook naar voren. Deze uitgangspunten zijn voor deze nota van belang.

De basis van deze uitgangspunten is opgenomen in het BBV. Deze zijn: "De begroting, de meerjarenbegroting, de jaarrekening en de toelichting geven volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie en over de baten en lasten" (artikel 3 BBV).

8.2 Kapitaallasten in begroting

Op begrotingsbasis wordt een raming gemaakt van de verwachte kapitaallasten (rente en afschrijving) in het begrotingsjaar. Deze raming bestaat uit een deel waarover zekerheid bestaat (activa die reeds in bezit zijn) en een deel waarvan dit nog niet bekend is (lopende en nieuwe investeringen). Om te komen tot een eenduidige werkwijze stellen we voor om het jaar van investering de volle rentecomponent in de begroting op te nemen conform de richtlijnen van de Provincie. De afschrijvingscomponent wordt tevens voor het gehele bedrag opgenomen.

8.3 Kapitaallasten in rekening

Op realisatiebasis wordt op de volgende wijze met kapitaallasten om gegaan. Voor bestaande investeringen wordt conform begroting de gehele afschrijving en rente toegerekend. Voor investeringen die in het boekjaar hebben plaatsgevonden zal de rente worden bepaald op basis van de stand per 1 januari. De afschrijving start in het jaar waarbij de investering plaats vindt.

Bijlagen

Nota investerings- en afschrijvingsbeleid

Gemeente

Goirle 2012

Bijlage 1 Richtlijnen commissie BBV

De commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten heeft in de afgelopen jaren vanuit de praktijk veelvuldig vragen over het onderwerp kapitaalgoederen gehad. Aan de hand van die vragen heeft de commissie besloten een notitie over kapitaalgoederen op te stellen om de zaken te verduidelijken. Samenvattend zijn hieronder de richtlijnen van de commissie opgenomen die met ingang van het jaar 2008 integraal van toepassing zijn met betrekking tot 'verkrijging/vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen'. De richtlijnen van de commissie worden onderscheiden naar:

- I. Stellige uitspraken;
- II. Aanbevelingen.

I. Stellige uitspraken

A. De boekwinst die wordt gerealiseerd bij het afstoten van een kapitaalgoed moet als incidentele bate in de jaarrekening worden verwerkt.

De opbrengst mag niet direct met de boekwaarde van het eventuele vervangingsobject worden verrekend.

B. De kosten van (klein en groot) onderhoud zijn niet levensduurverlengend en mogen dus niet worden geactiveerd.

- Kosten van klein onderhoud dienen in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie te worden gebracht;
- Kosten van groot onderhoud kunnen op twee wijzen worden verwerkt in de administratie:
 1. Kosten in het jaar van uitvoering direct ten laste van de exploitatie brengen, met eventuele vrijval via resultaatbestemming van een daartoe gevormde reserve;
 2. Kosten in het jaar van uitvoering ten laste van een vooraf gevormde voorziening brengen;
- Kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud dienen ineens ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

C. Voorzieningen die worden gevormd om de (groot) onderhoudslasten van een kapitaalgoed over een aantal jaren te egaliseren kunnen alleen worden ingesteld en gevoed op basis van een beheerplan van het desbetreffende kapitaalgoed. Dit beheerplan dient periodiek te worden geactualiseerd.

Indien er geen (recent) beheerplan aanwezig is, kunnen de kosten van groot onderhoud wel door vrijval via resultaatbestemming vanuit een (daartoe gevormde) reserve worden gedekt.

D. Software (als afzonderlijk actief) valt onder materiële vaste activa als bedoeld in artikel 35, 1a (investerings met een economisch nut).

Ook de gebruiksrechten op software voor onbepaalde duur die ineens in rekening worden gebracht vallen onder de materiële vaste activa als bedoeld in artikel 35, 1a (investerings met een economisch nut).

II. Aanbevelingen

A. De commissie doet de aanbeveling om tenminste éénmaal in de vier jaar een integrale beleidsnota over het beleidskader onderhoud kapitaalgoederen door de raad te laten vaststellen en de hoofdlijnen daarvan jaarlijks op te nemen in de paragraaf kapitaalgoederen.

- B. De commissie doet de aanbeveling om in de financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet op te nemen dat voor het activeren van investeringen aan tenminste één van de, of aan beide, criteria moet worden voldaan:
- een minimumbedrag;
 - een minimale gebruiksduur.
- C. Indien voor de dekking van de kapitaallasten van een investering met een economisch nut een reserve is opgebouwd, doet de commissie de aanbeveling om die bestemmingsreserve conform de (afschrijving)parameters van het bijbehorende actief via resultaatbestemming periodiek te laten vrij vallen ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten.
- D. De commissie doet de aanbeveling om in de financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet op te nemen wanneer met het afschrijven van een nieuw kapitaalgoed wordt begonnen. Mogelijke keuzes hierbij:
- óf in het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt en vanaf het moment dat het door de gemeente in gebruik kan worden genomen;
 - óf medio het begrotingsjaar waarin het gereed komt/verworven wordt;
 - óf in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het gereed komt/verworven wordt.
- E. Als de gemeente ervoor kiest om de componentenbenadering toe te passen, doet de commissie de aanbeveling om de componentenbenadering alleen toe te passen bij investeringen met een economisch nut.
- F. De commissie doet de aanbeveling om in de financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet de uitgangspunten over de handelswijze betreffende de restwaarde aan te geven.

Bijlage 2 Toepassing uniforme afschrijvingstermijnen

Het is noodzakelijk voor dezelfde soort activa binnen de gemeente dezelfde afschrijvingstermijn te hanteren. Een hulpmiddel hiervoor is de opstelling van een uniforme afschrijvingstabel. In deze bijlage is een inventarisatie opgenomen van de binnen een gemeente voorkomende activa met daarbij vermeld de door ons geadviseerde afschrijvingstermijnen.

Bij het bepalen van uniforme afschrijvingstermijnen zijn mede bepalend de wettelijke voorschriften. Onderstaand worden de relevante uitgangspunten bij bepaling van de te hanteren afschrijvingstermijnen per soort activa beknopt weergegeven.

- ***Immateriële vaste activa*** ***10 jaar***

Ingevolge het bepaalde in artikel 64 lid 5 van het Besluit is de afschrijvingsduur van de kosten van het sluiten van geldleningen en disagio die als immateriële activa (kapitaaluitgaven waar tegenover geen bezittingen staan) zijn opgenomen maximaal gelijk aan de looptijd van de geldlening. De overige immateriële vaste activa worden afgeschreven in ten hoogste 10 jaar. Hiervan mag worden afgeweken indien het materiële vaste activa in eigendom van derden betreft, en het nuttigheids criterium, bedoeld in artikel 64, lid 3 dit rechtvaardigt. Het nuttigheids criterium houdt in dat de afschrijving op het materieel actief moet worden gerelateerd aan de economische levensduur van dat actief. Een voorbeeld van deze categorie is een bijdrage in de kosten van de bouw van een gemeenschapshuis. Voor deze investering wordt dezelfde afschrijvingstermijn gehanteerd zoals die zou worden toegepast indien het gemeenschapshuis eigendom van de gemeente zou zijn, in casu 40 jaar.

- ***Onderzoekskosten*** ***10 jaar***

Hierbij geldt als uitgangspunt dat deze kosten onderdeel zouden moeten zijn van de eventuele hieruit voortvloeiende investeringen. De afschrijvingstermijn zou hier dan ook aan gekoppeld kunnen worden. In verband met het karakter van werkzaamheden wordt voorgesteld de afschrijvingstermijn op maximaal 10 jaar te stellen. Indien onderzoeken periodiek integraal herzien moeten worden, dan zou de afschrijvingstermijn gekoppeld kunnen worden aan de periodiciteit van integrale herziening.

- ***Gronden en terreinen*** ***geen***

Uit financieringsoogpunt en op bedrijfseconomische gronden is er geen aanleiding om op gronden af te schrijven. Grond daalt normaliter niet in waarde en bij verkoop wordt minimaal de oorspronkelijke aankoopprijs terug ontvangen. Bovendien wordt door afschrijving op grond de vorming van stille reserves bevorderd. Enkel indien vaststaat dat de marktwaarde structureel lager ligt dan de aankoopprijs is er reden tot afboeking tot de marktwaarde.

- ***Gebouwen*** ***40 jaar***

De gemiddelde levensduur van een gebouw wordt over het algemeen vastgesteld op 40 jaar. Deze periode is gebaseerd op de economische levensduur. Na deze termijn wordt verwacht dat de gebruiksinzichten zeker gewijzigd zullen zijn en dat derhalve aanzienlijke investeringen moeten worden gedaan om het gebruik van het gebouw weer functioneel te maken. Tevens wordt aangenomen dat de onderhoudskosten voorzienbaar zijn en blijven. Na deze periode kunnen er technische gebreken ontstaan welke feitelijk niet meer aan te merken zijn als onderhoud maar als ver-/herbouw. Het hanteren van een langere afschrijvingstermijn heeft tot gevolg dat in de wijze van berekening van de onderhoudskosten hier nadrukkelijk rekening mee gehouden moet worden. Bij gebouwen dient onderscheid gemaakt te worden tussen permanente bouw en semipermanente bouw.

Voor semipermanente bouw wordt over het algemeen een afschrijvingstermijn van 15 jaar aangehouden.

• ***Aanleg en onderhoud rioleringen:*** ***50 jaar***

Bij de vaststelling van het rioolbeheerplan zijn uitgangspunten geformuleerd ten aanzien van de verwachte levensduur van bepaalde voorzieningen. Hieraan werd gekoppeld de bepaling van het tarief. Op basis van dit plan c.q. bij de eerstvolgende aanpassing van dit plan wordt voorgesteld de volgende afschrijvingstermijnen te hanteren:

- riolering	(50 jaar)
- riolering (leidingen drukriool)	(50 jaar)
- bergbezinkbassin (bouwkundig)	(50 jaar)
- elektrisch/mechanisch gedeelten gemalen en bergbezinkbasins/zakken	(15 jaar)
- gemalen (bouwkundige voorzieningen)	(50 jaar)

• ***Aanleg en onderhoud wegen*** ***25 jaar***

Specifieke richtlijnen voor de technische levensduur van wegen zijn niet voorhanden. De kosten van eerste aanleg zijn meestal begrepen in de bouwgrondexploitatie waardoor hierover geen afschrijving plaatsvindt. Slechts bij autonome aanleg worden de kosten hiervan geactiveerd. Na ongeveer 25 jaar vindt er vaak groot onderhoud, renovatie of reconstructie plaats. Voorgesteld wordt dan ook wegen, fietspaden, parkeerplaatsen, voor zover de aanlegkosten ervan worden geactiveerd, af te schrijven in 25 jaar.

Op basis van ervaringsgegevens dient deze indicatief bepaalde afschrijvingstermijn aan de praktijk te worden getoetst. Zo nodig vindt opwaartse of neerwaartse aanpassing van de afschrijvingstermijn plaats.

Met betrekking tot het besluit al dan niet tot activeren van kosten van groot onderhoud en van reconstructie van wegen over te gaan dient het nuttigheids criterium bepalend te zijn. Is er sprake van instandhouding van het actief, hetgeen bij groot onderhoud veelal het geval is, dan is er geen reden om de hieraan verbonden kosten te activeren. De levensduur van het actief wordt hierdoor immers niet verlengd. Indien door de uitgevoerde werkzaamheden sprake is van verlenging van de levensduur van het actief dan is dit reden om deze kosten te activeren en hierover af te schrijven. Bij de bepaling van de afschrijvingstermijn dient rekening te worden gehouden met de restant levensduur van het actief, de mate waarin deze wordt verlengd door de uitgevoerde werkzaamheden en met de aard en specifieke functie van het object.

Aanvullend worden onderstaand in het kader van aanleg en onderhoud van wegen nog de navolgende afschrijvingstermijnen voorgesteld.

- verkeersmaatregelen (in combinatie met grootonderhoud/renovatie de technische levensduur wegen)	10 jaar
- verlichting	25 jaar
- groenvoorzieningen	20 jaar
- abri's	15 jaar

• ***Onderwijs***

De termijnen zoals deze destijds zijn geïntroduceerd bij de invoering van de Londo-normen, worden als zeer lang ervaren. Dit blijkt onder andere uit een juni circulaire 1997 waarin voor artikel 12 gemeenten aangenomen wordt dat voor het bepalen van de vergoeding voor onderwijsaangelegenheden uitgegaan mag worden van een 40 jarige afschrijvingstermijn. Deze termijn sluit beter aan bij de eerder vermelde afschrijvingstermijnen voor gebouwen. Voorgesteld wordt om de afschrijvingstermijn aan te laten sluiten met de onderhoudsplanning, waarbij veelal

uitgegaan wordt van 40 jaar (waarbij opgemerkt dat de planperiode meestal niet langer is dan 10 jaar). Op grond hiervan wordt voorgesteld de afschrijvingstermijnen voor onderwijs als volgt vast te stellen:

- gebouwen

40 jaar

Bijlage 3. Afschrijvingstabel materiële vaste activa

Omschrijving	Afschrijving	Maatschappelijk/ Economisch nut
--------------	--------------	------------------------------------

Door Goirle gehanteerde afschrijvingstermijnen naar soort activum

<i>Immateriële vaste activa</i>	<i>maximaal 10 jaar</i>	<i>Economisch</i>
<i>Onderzoekskosten</i>	<i>maximaal 10 jaar</i>	<i>Economisch</i>
<i>Gronden en terreinen geen afschrijving</i>	<i>niet</i>	<i>Economisch</i>

Gebouwen:

- <i>Permanente bebouwing</i>	<i>40 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Schoolgebouwen,</i>	<i>40 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Semi-permanente bebouwing</i> <i>(noodlokalen, woonwagens e.d.)</i>	<i>15 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Onderhoudsinvesteringen</i> <i>(indien voorziening niet toereikend)</i>	<i>20 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Renovatie-investeringen</i>	<i>20 jaar</i>	<i>Economisch</i>

Installatie gebouwen:

- <i>Liften</i>	<i>25 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>CV-ketel</i>	<i>15 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Leidingen c..v.</i>	<i>20 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Beveiliging (o.a. stemmachines,</i> <i>paspoortenconfiguratie)</i>	<i>10 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Energiebesparende maatregelen</i>	<i>10 jaar</i>	<i>Economisch</i>

Inrichting gebouwen:

- <i>Klein materiaal</i>	<i>5 tot 7 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Inrichting</i>	<i>10 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Apparatuur</i>	<i>10 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Kasten</i>	<i>15 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Lichtdrukmaschine</i>	<i>10 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Werkplekken (personeel)</i>	<i>20 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Bureaustoelen</i>	<i>10 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Overige werkplekken</i>	<i>15 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Telecommunicatie</i>	<i>10 jaar</i>	<i>Economisch</i>
- <i>Plotter</i>	<i>7 jaar</i>	<i>Economisch</i>

Omschrijving	Afschrijving	Maatschappelijk/ Economisch nut
--------------	--------------	------------------------------------

Automatisering:

- Bekabeling	10 jaar	Economisch
- Hardware	5 jaar	Economisch
- Hardware (intensief belaste systemen, zoals servers)	5 jaar	Economisch
- Software	7 jaar	Economisch
- Software (Windows-NT/Novell/Anti-virus)	5 jaar	Economisch

Kunstwerken

10 jaar	Economisch
---------	------------

Aanleg en onderhoud riolen

- Riolering	50 jaar	Economisch
- Riolering (leidingen drukriool)	50 jaar	Economisch
- Bergbezinkbassin (bouwkundig)	50 jaar	Economisch
- Elektrisch/mechanisch gedeelten gemalen en bergbezinkbasins	15 jaar	Economisch
- Gemalen (bouwkundige voorzieningen)	50 jaar	Economisch
- Bergingszakken	15 jaar	Economisch

Aanleg en onderhoud wegen

- Wegen, fietspaden, parkeerplaatsen e.d.	25 jaar	Maatschappelijk
- Verlichting	25 jaar	Maatschappelijk
- Aluminium masten	40 jaar	Maatschappelijk
- Stalen masten	40 jaar	Maatschappelijk
- Armaturen	25 jaar	Maatschappelijk
- Verkeerslichten en dergelijke	10 jaar	Maatschappelijk
- Groenvoorzieningen	20 jaar	Maatschappelijk

Omschrijving	Afschrijving	Maatschappelijk/ Economisch nut
--------------	--------------	------------------------------------

Overig wegmeubilair:

- Abri's	15 jaar	Maatschappelijk
- Grensborden	10 jaar	Maatschappelijk
- Borden	15 jaar	Maatschappelijk
- Amsterdammers	15 jaar	Maatschappelijk
- Flespalen, overig wegmeubilair	25 jaar	Maatschappelijk

<i>Bruggen en duikers</i>	50 jaar	Maatschappelijk
---------------------------	---------	-----------------

<i>Aanleg begraafplaatsen</i>	40 jaar	Economisch
-------------------------------	---------	------------

Tractie en aanverwante materialen:

- Dranghekken	10 jaar	Economisch
- Snelheidsmeters	5 jaar	Economisch
- Overige hulpmaterialen	5 jaar	Economisch
- Vervoermiddelen dienstauto	10 jaar	Economisch
- Specifiek vervoermiddel buitendienst	10 jaar	Economisch

Onderwijs

- Gebouwen	40 jaar	Economisch
- Noodlokalen	15 jaar	Economisch
- Leerpakketten	10 jaar	Economisch
- Meubilair en inrichting	10 jaar	Economisch

Sportaccommodaties:

- Grasvelden	15 jaar	Economisch
- Kunstgrasvelden(voetbal)		
Ondergrond	20 jaar	Economisch
Toplaag	10 jaar	Economisch
- Kunstgrasvelden(hockey)		
Ondergrond	30 jaar	Economisch
Toplaag	15 jaar	Economisch
- Tennisbanen		
Gravelbanen	15 jaar	Economisch
All Weather banen	20 jaar	Economisch
- Beplanting	20 jaar	Economisch
- Beregening	15 jaar	Economisch
- Drainage	25 jaar	Economisch
- Veldverlichting	20 jaar	Economisch
- Afrastering / veldmeubilair	20 jaar	Economisch

- *Sporthallen en clubgebouwen,
(kleedlokalen, kantine e.d.)* *(zie gebouwen)*

Afvalverwijdering

- *Grijze containers e.d.* *25 jaar* *Economisch*
- *Groene containers* *20 jaar* *Economisch*

-Wanneer er wordt geïnvesteerd in een bestaand actief wordt er op de nieuwe investering afgeschreven conform bovengenoemde termijnen met een maximum van de resterende afschrijvingstermijn van het hoofdactief. Een uitzondering hierop zijn de levensduurverlengende aanpassingen/verbouwingen aan het actief. In deze gevallen zal duidelijk onderbouwd moeten worden met welk termijn de levensduur van het actief verlengd wordt als basis voor de afschrijvingstermijnen.

-Voor activa welke betrekking hebben op riolering wordt er annuïtair afgeschreven, in alle andere gevallen gebeurt het lineair.

